UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Sermones Fratris Gabrielis Barelete ordinis predicatorum tam quadragesimales: q[uam] de sanctis

Barletta, Gabriel

Parisius, 1507, XXV. Jan.

Sabbatum quartum in. xl. q[uod] Maria est mater omnium gratiarum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-69837

Visual Library

nis: cum pauca ↄſcientia. ꝑ phas ⁊ ne
phas. Et ita ex ambitione veniendi
magnꝰ: auarus fit. ¶ Quarta eſt. ⁊c.
Ouid. lib. iij. Methamoꝛ. Copia me
inopem fecit. Abũdantia me depau-
perauit. Quõ pater: Audis Senecã
li. de moꝛibꝰ. Que ſunt maxime diui-
tie. Non deſiderare diuitias. Jlle.
Quis eſt diues non deſiderare nõ ap
petere. Qꝛ pauꝑ quicũqꝫ ſit cupidus
Auarus eſt pauperioꝛ om̄ibꝰ hoibus
qꝛ ſemꝑ cupit Hiero. in ꝓlogo biblie
Auaro tam deeſt qđ hꝫ: q̃ꝫ qđ nõ ha-
bet. Jn hoc mundo nunq̃ꝫ habet bene
et in alio habet infernum.

¶ Sabbatũ quartũ quadrageſime.
Qđ Maria eſt mater oĩm gratiaruꝫ.

REmãſit ieſus
ſolus: ⁊ mulier in medio
ſtans Jo. viij. Miraculũ
quidaꝫ fur ob ſui turpitudinẽ a iuſti
cia ↄpꝛehenſus eſt: ⁊ clamabat trũca-
tus capite a coꝛpoꝛe ꝓꝓꝛio confeſſio-
nem o maria. Penitentiam o maria.
Oẽs ſtupebant. Pro ſacerdote mittũt
⁊ caput coꝛpoꝛi coniungunt. ⁊ ſic con
feſſionẽ fecit. Qui dixit om̄ibus. Hoc
beneficiũ huius pñte ⁊ confeſſionis
merui ꝑ mariã. Cuius ſabbatũ deuo
te ieiunaui: quam rogaui non moꝛi ſi
ne cõfeſſione. ⁊ ↄtritione. Quo dicto
⁊ ſacramentis ſuſceptis in pace qui
euit. Aue maria. ⁊c. Remanſit ieſus
ſolus ⁊c. ¶ Recitat euãgeliſta: ꝙ chꝛi
ſtus perrexit ad montem oliueti: ad ↄ
templandũ. Quia domꝰ Marthe in
qua hoſpitabatur erat pꝛope mõtem
illum. Et diluculo venit ad templum
ad oſtendendũ zelum animaꝝ vt illis
pꝛedicaret. Secundum ſententiam
Auguſtini libꝛo de conſenſu euange
liſtarum. Jn chꝛiſto erãt due nature
ſcilicet. Natura diuina: vt deus. quo
ad hoc nullius ei erat contentio loci:
qui vbicunq̃ꝫ eſt. Quo ad naturaꝫ hu
manam ſic ei conueniebat locus: pꝛo

ſui ↄtẽplatione. Mons ergo iſte erat
chꝛiſti oꝛatoꝛium. Et quanto plus ap
pꝛopinquabat eius paſſio tanto plꝰ
operam dabat contẽplationi. Scribe
aũt adducũt ei adulterã: vt ſentẽtiaꝫ
daret. Sed quare nõ adducunt adul-
terum: cũ tamẽ pari pena debeãt pu-
niri capitis. vt. ff. de adulteris. l. iu-
lia. ⁊. C. de adulteris. l. Graccus. Du-
plex eſt rñſio. Prima eſt Chꝛyſoſt. vt
ſcꝫ ponãt ſuſpitionẽ in coꝛde popli: ꝙ
fuiſſet aliq̇s ex eius diſcipulis. Scđa
qꝛ foꝛte erat dies. Jdeo ꝓ pꝛecio ipm
liberauerũt. Sed datur alia rñſio ſm
gloſam. quia crimen adulterij magis
punitur in feminis q̃ꝫ in viris Seq̃t.
Magiſter modo hec mulier depꝛehẽ
ſa eſt in adulterio. Jn lege mandauit
nobis Moyſes huiuſmodi lapidare.
Tu ergo q̇d dicis: Si ipſam damnaſ-
ſet: ꝓ crudeli accuſaſſent. Si ſoluiſſet
facere illum contra legeꝫ clamaſſent
Jeſus in terra ſcribebat. Quid ſcribe
ret quadruplex opinio. Vide ſer. de
ſuſpitione. Et dixit. Qui ſine peccato
eſt veſtrum pꝛimus in eam lapidem
mittat. Vade ⁊ amplius noli peccare
glo. Tantam in coꝛde infudit contri
tionem vt ſufficeret pro penitentia in
foꝛo iudiciali. ⁊ penitẽtiali. Applica
Maria virgo eſt mater omnium gra
tiarum que ↄcluſio pꝛobatur triplici
ratione.

¶ Pꝛimo ratione appꝛoximatiõis.
¶ Scđo ratione electionis.
¶ Tercio rõne humiliatiõis.
¶ Pꝛimo rõne. ⁊c. Concluſio ẽ Tho.
iij. par. q. q. xxvij. ar. v. ⁊ phus. ij. met
Et Auerrois li. de cauſis. ꝙ quanto
aliquid magis appꝛopinquat pꝛinci
pio alicui in quolibet genere: tanto
magis participat effectum illius pñ-
cipij. Exempli gratia. Appꝛoxima te
ad ignem: ad ſolem. ⁊c. Unde dicit
Dionyſius in. iij. celeſtis Jerarchie
ꝙ angeli qui ſunt deo ꝓpinquioꝛes
magis participant de bonitatibus di
uinis: q̃ꝫ homines quia ſunt pꝛoximi
oꝛes. Appꝛoximare deo non fit coꝛpo

ris greſſu:ſed paſſibus mentis. Unde
Ber.ſuper illud.Geñ.xvij. Ambula
corã me:et eſto perfectus.di. Ambu=
latur autem coram deo non paſſibus
corporis:ſed affectibus mentis Et
Auguſtinus homelia.xxvi.ſuper.
Johan. Ad deum non motu corporis.
ſed voluntate cordis accedimus.
Hodie tribuis elemoſinam pauperi:
per vnum paſſum acceſſiſti ad deum
Et ſic de ſingulis. Non motu inquit
corporis ꝛc̄. Ad propoſitum. Maria
virgo fuit deo ꝓpinquiſſima ſuꝑ oēs
creaturas:qꝛ ex ea corpus chriſti for=
matum eſt ex puriſſimis ſanguinibus
ꝟginis marie. Et qui erat filius dei
dicitur filius marie. Unde ſignanter
dixit ei angelus. Ecce concipies i vte
ro:ꝛ paries filium. Sꝫ quē o Gabriel.
Nunqd. Jeremiam Jſaiã Danielem.
Nō vere. Sꝫ ieſum flagellatũ:crucifi=
xum:mortuuꝫ:qꝛ ergo fuit ſuper oīs
proxima xp̄o:ſuꝑ oēs gratias habet.
Unde dicere poſſumus illud Judith.
viij. hec eſt mulier famoſiſſima: quo=
niam deum timet valde. Secũdũ Ja=
cobũ d̄ voragine:in ſuo mariali tripli
ci cauſa aliquis dicitur famoſus.

¶ Primo ratione ſapientie
¶ Secundo ratione potentie
¶ Tertio ratione ſanctitatis.

¶ Primo ratione ſapientie. Patet de
ſalomone.iij. Reguꝫ.x. Regina ſabba
audita fama Salomonis eius fama.ſ
ſapientie. Qui locutus eſt tria. M.pa
rabolas.et quinqꝫ milia carmina. Et
de omnibus rebus mundi habuit co=
gnitioneꝫ.quicquid homo ſcire poteſt
Preterea de Alberto magno. de quo
Pius papa ad Turchuꝫ precipua eſt
Alberti magni ſcientia. qui nullum
doctrine genus creditur ignoraſſe.
Preterea de Origene q̄ ſex milia vo=
lumia librorꝫ ſcripſit Ad propoſitum
Maria fuit ſuꝑ oēs famoſa in ſciētia
Quia habuit oēs ſcientias. Triplex
eſt ſcientia ſm Tho.ſuper Johan.
Prima eſt acquiſita:vt habuere phi=
loſophi.ꝛ illi qui ſtudio vacant hanc
habuit maria:qꝛ i tēplo fuit docta ple
niſſime tam in grãmaticalibus: q̄ꝫ in
coloribus rethoricis:vt pꝫ in litteris
quas mittebat ſancto Jgnatio:q̄ ſūt
optime poſite. Preterea habuit oēs
ſcientias. Quod ſic probat Augu.
Maria ſciuit ſcripturaꝫ. in ſcriptura
cōtinetur oēs ſciētie. igitur habuit
oēs ſciētias. Scd̄a eſt infuſa:quam
habuere apoſtoli ꝛ alij ſancti qui mi=
raculoſe fuerunt illuminati.. hãc ha
buit maria. quia a ſpiritu ſancto fuit
illumiata.et melius ſciuit ſcripturas
q̄ꝫ aliquis propheta aut patriarcha.
Criſo.ſuper illud Luc.ij. Maria con
ſeruabat oīa ꝟba hec:ꝯferēs in corde
ſuo Quia ſcripturas legerat:et ꝓphe
tias ſciebat. Tertia eſt intellectualis
que eſt in beatis qua oīa cognoſcunt
in viſione diuini verbi Maria autem
hanc habuit Qꝛ viatrix exñs habuit
priuilegiuꝫ comprehenſorꝫ Quis do
cuit ap̄l'os de obſcuris fidei poſt xp̄i
aſcenſionem. Certe erat maria. Unđ
pꝫ. ¶ Scd̄o rōne ꝛc̄. Gene.vi. Gigan=
tes erant ſuper terram. Jſti ſunt potē
tes a ſeculo viri famoſi. vt dicit Nico
laus de lyra:his initium fuit a demo
nibus ſumētibus hoīs ſemen ꝛc̄. De
hoc ſemine gigantũ fuit Sanſon:qui
centũ viros percuſſit cum mandibula
aſini. Et Goliath. De hoc ſemine
fuit Alexander magnus karolus ma
gnus. Et in curia. Borſij fuit quidam
frater noſter Bertoldus:q̄ aſinũ cum
molendinario portauit. Maria ſuper
oēs fuit potēs tã potēs ꝙ celũ aperuit
qđ Eua clauſit. Tã potens:ꝙ infernũ
clauſit qđ. Adã aperuit. Tam potēs
ꝙ demonem ſupeditauit Unde hiero
ni. hec eſt q̄ celis dedit gloriã gētibꝰ
fidē vitijs finē:vite ordinē:moribus
diſciplinã. Uñ Cañ.vij. Terribilis:
vt caſtro ꝓ acies ordinata Timent eã
demones vltra modum. Exēplum ad
hoc ꝓpoſituꝫ. Diues quidã habuit fi
lium ab vxore. Mortuo viro:filius cũ
matre dormiēs:ipam impregnauit.
Et mater i partu occidit ipm prevere

cundis atq̃ ſepeliuit. Demon autem
in forma clerici. corã imperatore di-
xit. Miror ꝙ roma non conſumitur ꝓ
tanto ſcelere qđ mulier talis egit: q̃
filiū occidit: Acitatur illa et tp̃s in-
ducie dat̃. Illa ad confeſſionẽ currit
dicens patri. In anguſtijs ſum pater.
Cui ille cõmenda te virgini. Dum eſ
ſet tp̃s conducitur corã iudice. Cun-
q̃ ibi eſſet demon clamare cepit. Hec
non eſt illa mulier inceſtuoſa: ſed ỽgo
maria. Ad hãc vocẽ ſtupent oẽs: ⁊ de
mon receſſit. Et ſic mulier honorat̃
Mulier hec fuit Maria in forma illi⁹
mulieris: et pctm̃ eius occultauit. O
potentia marie. ¶ Tertio rõne ⁊c̃.
Job. i. Erat autẽ Job vir magnus int̃
oẽs q̃ morabant̃ in terra. Magn⁹ ſan
ctitate. Et de Johanne bapti. Luc. i.
Erit magnus corã dño. Scđm Tho.
ſup ep̃las Pauli Triplex ẽ ſanctitas.
Una dicitur diuinalis. ſ. dei ſub qua
fuit maria. Uñ Tho. iij. par. q. xxvij.
arti. i. Rationabiliter nos credi-
mus ꝙ illa que genuit vnigenitū ple-
nū gr̃e et veritat ꝯ p̃ oibus alijs maio
ra gratie p̃uilegia accepit. Ille. Et in
i. par. q. xxv. ar. vi. Beata ỽgo maria
ex hoc ꝙ ẽ mater dei h̃z quãdã digni
tatẽ infinitã ex bono īfinito. qđ ẽ de⁹
Et ex hac parte nõ põt fieri aliqđ me
li⁹: ſicut nõ põt eẽ aliqđ meli⁹ deo. Il-
le. Uñ eccl. Uirgo maria ñ ẽ tibi ſĩlis
nata in mũdo: Et aſculan⁹ lib. iiij. Nū
ꝗ̃ in muliere virt⁹ ꝑfecta fuit niſi in
illa que ab initio fuit creata atq̃ in-
eternū electa. Scđa angelicalis. Ter
tia humanalis: quas oẽs maria ſupe
rat. Et hoc totū q̃ mater dei. O ma-
gnū qđ. hiero. Maior gr̃a ī maria nõ
põt intelligi: ꝗ̃ ſit mr̃ dei. Ille. Et Bo
naue. in. iij. ſen. Maior nãq̃ excellẽ-
tia virginis ꝙ ſit mat̃ dei: ꝗ̃ ꝙ ſit dña
creaturaꝝ. Hoc em̃ depẽdet ab illo: ſi
cut ram⁹ ſua a radice. Ille. Jõ vulga-
ris. Petrar. Sepe me amor ad te lau-
dãdū impellit ỽgo maria in his leni-
bus verſibus meis: ſed tñ tuã valorẽ
conſiderans. Aliud nequeo dicere ꝗ̃
mater dei. Igitur mater gratie. ¶ Se
cũdo rõe. ⁊c. Cõcluſio eſt tho. iij. par.
q. xxvij. ar. v. Unicuiq̃ꝫ a deo dat̃ gra
tia ſm̃ illud qđ eligit̃. Exemplum de
Noe in archa fabricanda de Moyſe
apud Pharaonẽ. Ad ꝓpoſitū. Maria
diuinitus eſt electa ab eterno: vt eſſet
mater filij dei. Prouer. viij. Nondū
erant abyſſi. i. mundus cū ſuo ornatu.
et ego iam cõcepta erã: vt ſcilꝫ ſuo tẽ-
pore in mundo fierem. Ex hoc debuit
omni gratia pollere: vt ſic eẽt idonea
mater. Unđ dicit̃ mater gratie. O ma
ter. ⁊c. Sed nota ſm̃ Tho. ⁊ Albertū
ſuper Miſſus eſt. Quod quadruplex
eſt differentia gratie. Prima dicit̃ ef-
fluens que ſola fuit ī chriſto. De qua
Joh. i. de plenitudine eius oẽs accepi
mus. Secunda eſt ſufficiẽs: qua ple-
ni ſunt oẽs fideles et ſancti. De qua
Luc. i. zacharias pater eius imple-
tus eſt ſpiritu ſancto. Et de ſtephano
Actuū. vj. ca. Stephanus plenus gr̃a.
Tertia eſt abũdans que fuit in iohã-
ne bap. et in ap̃lis ſpecialiter. Act. i.
Repleti ſunt omes ſpiritu ſctõ. Quar
ta dicit̃ excellens: que ſup omnes fuit
in maria. Ideo angelus ei. Aue gr̃a
plena dñs tecū. De his gratijs. Berñ
Legimus Stephanū plenū gratia:
et apoſtolos plenos ſpiritu ſancto: ſed
longe diſſimiliter a maria. In nullo
em̃ alio habitauit plenitudo diuini-
tatis corporaliter quẽadmodū in ma
ria. Ille. Et vt differẽtiã videam⁹ gra
tie ipi⁹ marie notabim⁹ ſm̃ Tho. i. ij
q. c. triplicẽ gratiã in maria.
¶ Prima. dicitur acceptationis.
¶ Scđa. dicitur habitationis.
¶ Tertia. dicitur recognitionis
¶ Prima dicit̃ ⁊c̃. Et eſt quãdo quis
inuenit gratiam corã aliquo: ſicut dr̃
Geñ. vi. Noe inuenit gratiam coram
domino. Et de ioſeph qui inuenit
gratiã coram principe carceris. i. q̃
ei erat multū gratus. Maria aũt ha-
buit gratiam in conſpectu dei. Qđ an
gelus declarauit. Inueniſti gratiam
apud deū. Inuenit equidẽ: q̃ ipam

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

gratiã perditã recuperauit humano
generi. hoc adã non fecit. Qꝛ etſi gra
tiam perditam ꝑ penitentiam recupe
rauit: hoc egit tantum pro ſe: non pro
genere humano procurauit. Sed ma
ria ꝓ omnibus inuenit. Inueniſti in=
quit gratiã non rapuiſti: vt prim⁹ an=
gelus di. Similis ero altiſſimo. Inue
niſti. nõ perdidiſti: vt primi parentes
Inueniſti nõ emiſti: vt Symon mag⁹
qui pecuniã obtulit apoſtolis vt eme
ret gratiam ſpiritusſancti. ¶ Secun=
da dicitur gratia ꝛc̃. Qꝛ nulla creatu
ra inuenta eſt idonea portare regem
celoꝛuꝫ: niſi maria Eccleſia dicit. Sã
cta ꝛ immaculata virginitas: quibus
te laudib⁹ efferã neſcio: quia quẽ ce=
li capere non poterant tuo gremio cõ
tuliſti. Et ipſa dicit oĩbus fidelibus il
lud eccleſie. Congratulamini michi
omnes qui diligitis me: qꝛ cum eſſem
paruula placui altiſſimo: et de meis
viſceribus genui deum et hominem.
Ille. O felix puella. O celi regina.
Ad ipſam ſolã miſſus eſt de aula ſum=
mi dei legatus ſingularis inſignis: vt
filium dei conciperet et contra omnẽ cõ
munem curſum. Ubi dicit Albertus
ſuper Miſſus eſt: ꝙ quattuoꝛ ſunt mũ
di generatiões humane: nec eſt inue
nire alium modũ. Quia dicit Tho.
in. iij. di. iij. Et damaſce. cõceptio illa
fuit miraculoſa. Primus modus ſine
femina ꝛ maſculo: vt adã factus a deo
Secũda vt ſine femina ex viro vt eua
ex coſta ade. Terti⁹ ex muliere ꝛ ma=
ſculo: vt eſt cõmunis omniuꝫ natura=
lis generatio. Quartus ſingularis:
vt eſt ex femina ſine viro: ꝛ hic eſt ma
rie virginis. Unde fuit mater et virgo
ſimul: ꝙ eſt priuilegium ſingulare.
¶ Tertia dicitur gratia ꝛc̃. Ad quã
pertinet recognoſcere beneficia acce
pta. Quia vt dicit phũs. ix. Ethi. Be=
neficiatus tenetur recognoſcere bene
factoꝛẽ. Et. Señ. li. de beneficijs. In=
gratus eſt qui non recognoſcit bene=
ficium. Idem beneficioꝝ memoꝛiã ſe
neſcire nõ debet. Iſta autẽ gratitudo
ſũmo deo placet. Maria hanc habuit
Quia vitam ſuã expendebat in reco=
gnitionẽ beneficioꝝ dei: vt dicit Al=
bertus. Confitebat̃ quotidie Johan=
ni euangeliſte: non ſua peccata: ſed
dicebat. O mi. Johannes. Non ſum
digna vocari mater dei: quia non co=
gnoſco filij mei bñficia: licet recogno=
ſceret. Unde lu. ij. Maria autẽ conſer
uabat omnia ꝟba hec conferẽs in coꝛ
de ſuo Uñ dicim⁹ ꝙ eſt mater omniũ
gratiaꝝ. Petrar. O gratiaꝝ et omniũ
virtutũ plena. dñs tecum. teqꝫ ſemꝑ
amat adeo vt omnes lingue fari hoc
nequeant. Uñ patet tertia ratio.
¶ Tertio ratione ꝛc̃. Cõcluſio ẽ theo
logoꝝ. Ubi eſt maioꝛ humilitas: ibi ꝓ
cipue maioꝛ exultatio. Luc. xviij.
Qui ſe humiliat exaltabit̃. ꝛ. i. c. Ex=
altauit humiles. Eccle. iij. Quanto
maioꝛ es humilia te in oĩbus. De pe.
diſt. i. §. Taciturnitas ſine humilita
te: nemini poteſt eſſe ſalus. Et Pho=
lomius. Inter ſapientes ſapientioꝛ ẽ
qui humilioꝛ exiſtit. Maria ſuꝑ oẽs
humilioꝛ fuit. Ideo ſuper oẽs meruit
culmẽ oĩm graꝝ. Fuit aũt humilis tri
plicit̃. Primo oꝛe qꝛ ꝟbuꝫ ſupbũ nunq̃
ꝓtulit. Aug. Reuolue diligenti⁹ euã
geliſte hyſtoꝛie ſerie. ꝛ ſi qd increpato
riũ: ſi qd durũ occurrerit in maria: ḋ ce
tero ſuſpectã habeas ꝛ accedere verea
ris. Ille. Scḋo coꝛde: qꝛ ſe indignã re
putabat matrẽ dei. Tertio ope: qꝛ nõ
dedignabat̃ ſeruire elizabeth ip̃tu. Sꝫ
dubiũ iſurgit. Quare fuit tam hũilis
maria ſuꝑ oẽs? Rñdeo. ſm Tho. ſuꝑ
aue maria: ꝙ triplici rõne. Pria qꝛ de
buit illũ recipere totalit̃ in ſe: q̇ ẽ ſuꝑ
oẽs: ideo debuit hũiliari infra oẽs.
Scḋo qꝛ debuit ſuꝑ oẽs ſanctos ꝛ ſan
ctas ꝛ choros angeloꝝ exaltari tanq̃
regina celi: ideo debuit eẽ humilima
Tertio: quia ſicut ꝑ ſuperbiam Eue
mors in mũdũ intrauit: ſic econtrario
per marie humilitatem vita mundo
reddita eſt. Quia. ij. Ethicoꝝ Cõtra
ria contrarijs curantur. Unde Eccle
ſia. Moꝛtem quã femina intulit: fe=

mina fugauit Et ex humilitate ſua: li
cet eſſet ſanctior omnibus in celo ⁊ in
terra nunq̃ tamen legiť de ea in euã
gelio. ꝙ aliquod miraculum fecerit
in preſenti vita ante reſurrectionez fi
lij. Scđm Jacobum de Uoragine in
Mariali. Quelibet mulier in ſuo par
tu cupit quinq̃: q̃ omnia fugit virgo
ex humilitate ſua. Primo virum iuue
nem et pulcrum. Maria habuit ſenez
deſpectũ. Scđo diuitē. Maria paupe
rem. Mat. iij. Nunquid eſt filius fa-
bri. Tertio in partu pulchrum thala
muz. Maria habuit ſtabulum. Quar
to ſeruitores ⁊ obſtetrices. Maria ha
buit ꝓ ſeruitoribus bouem et aſinum
qui ꝓ ſeruitio filiũ calefaciebãt. Qui
to vult ociuz poſt partũ ⁊ quietē. Ma
riã oportuit fugere cũ filio in egyptũ
Tolle inquit Ang. pueruz et matrem
eius ⁊c. O humilitas ſãcta. De qua
Ber. Maria et ſi ex virginitate placu
it: tñ ex humilitate cõcepit: q̃z ſi humi
lis non fuiſſet ſpũſſctũs ſuꝑ eã nõ qui-
euiſſet. Jlle. Nulla creatura eſt humi
lior inuenta ſub celo. Et lz maria fue
rit hũilitas Abrae: cũ dixit Ge. xviij.
Loquar ad dñm: cũ ſim puluis ⁊ cinis
⁊ Job. cuz dixit. xvij. Putredini dixi.
pater me⁹ es. mater mea: ⁊ ſoror mea
vermibus. ⁊ Johan. bap. dũ ſe vocem
apellauit: tñ marie hũilitas ſupauit
horũ humilitatē ⁊ quorũcunq̃ alioꝝ.
Uñ in cañ. ſuo. Reſpexit hũilitatē an
cille ſue. Jn verbo ancille. Quattuor
ancillas. legimus ex humilitate ceci
niſſe canticum inter quas Maria ꝓn
cipatum tenet. Prima fuit maria ſo-
ror moyſi. De qua Exo. xv. di. Cante-
m⁹ dño: glorioſe eñ magnificat⁹ ē. Se
cunda Anna. i. Reg. ij. Exultauit cor
meũ in dñorē. Tertia Judith. xv. Cã
tate dño in cymbalis. Quarta Ma-
ria virgo. Luce. i. Magnificat aĩa
mea dñm. Uñ ptz ꝙ mater gr̃e. Unde
Ber. ſuper Cañ. ſer. viij. Sileat miaz
tuam. O virgo beata: ſi quis inuoca-
tam in neceſſitatibus ſuis memine-
rit defuiſſe. Nos quidē ſerui tui: cete
ris in virtutibus tibi congaudemus
ſed in hac potius nobiſipſis. Lauda-
mus virginitatez. miramur humilita
tē: ſed mĩa tua ipis miſeris ſapit dul-
cius ⁊ crebrius inuocať. Jlle. Petrar.
O virgo ſine menſura dulcis es: nec
te acrem vel amaram vales oñdere:
et tota dulcis es abſq̃ mixtura. Jdē
Te inuocantium non ſunt in vanum
orõnes. nã ꝯfeſtim exaudis anteq̃ ad
te ꝑueniant. Exemplum Jn li. de. vij.
donis. Joh. damaſcen⁹ grecus vt deo
liberi⁹ vacaret fact⁹ eſt monachus.
Qui libētiſſime laudibus virginis in
tendebat: et de ea pulchra dicta ꝯpo-
nens manu propria ſcribebat. Cũq̃
ad inſtantiã quorundã nobiliũ quos
docebat legeret: et poſt diſputationez
cum ſcolaribus ad littus maris deã-
bularet cã ſpaciandi: pyrate ſarace-
norum eum rapuerunt: et cuidam ſa-
racenoꝝ vendiderunt. Cui filiuz ſuuz
dedit litteris imbuendũ. Jnuidēs au
tē ei quē inſtruxerat vt ei ſuccederet.
veniens cõſtantinopoli ſcripſit litte-
ras ſub ipius noie Soldano babilonie
ꝙ ſcilicet imperator ꝯſtantinus q̃ ipz
Damaſcenum gratũ habebat: exerci
tuz romanoꝝ ad partes remotas erat
ducturus ſi abſq̃z impedimēto terraz
grecie poſſet acquirere. Unđ litteras
proiecit in cõſiſtorio cauſaꝝ q̃ inuen-
te ſunt ⁊ imperatori exhibite Qui at-
tendens modum dictaminis vocauit
Johannē dicens nõ poſſe negare ꝙ il
le littere non cõtinerēt ſtilũ ⁊ modum
Qui hoc ſentiens litteras ſe feciſſe ne
gauit Cunq̃z aliqui dicerent eum vt
proditorez occidēdũ: imperator ma-
num dexterã ei amputauit. Qua in
abbatia ſuſpenſa vt perpetuo confun
deretur ipm patrie ꝓditorē denũcia
ri fecit. Cũ autē ſexta feria diu i ora-
tione vigilaſſet ⁊ fleuiſſet. ei leniť dor
mienti ꝟgo apparuit ipm cõfortans.
Et cum diceret maxime dolere propť
vituperium monachoꝝ. ⁊ ꝙ nõ poſſet
amplius ſcribere eius laudē: ac miſſã
celebrare vt ſolebat virgo manum

pendētē accepit ac brachio oī dolore
remoto reſtituit. Mane facto ſtupētī
bus cūctis celebrauit. Cūq; iperator
q̄ſiuiſſet ſi aliquē ſuū modū docuiſſet
R̄ndit ſe filiū ſarraceni docuiſſe. Qui
capt⁹ ſuā maliciā confeſſus eſt.

¶ Dn̄ica. iiij. De diſcordia: vel de o-
dio vel de remiſſione iniuriarum.

Non erit heres
filius ancille cū filio li-
bere. ad Gal'. iiij. ¶ A flu
mine eloquentie. Et aureo pelago.
Pub. cornelio Scipione cū ſolido fun
damento rōnis fuit cōcluſū inter oēs
virtutes neceſſarias. Gubernationi ⁊
regimini reipublice ⁊ boni cōmunis:
maxime eſſe neceſſariā pacē: vnionē
⁊ amorem reciprocum. Unde Lactā.
in. v. li. c. viij. Quā beatus eſſet: q̄ꝫ
aureus humanarū rerū ſtat⁹: ſi per
totum orbem manſuetudo: impietas
⁊ pax ⁊ innocentia et equitas: ⁊ tem
perantia ⁊ fides moraret. Que ſentē
tia verificatur p̄ Policratē in. vi. lib.
c. vij. de Italia. Infelix Italia q̄ ciuili
bus in ſeipā ſciſa diſcordijs de culmi
ne fortune deiecta pareſcit inſultib⁹
exterarum gentiū quibus conſueue
rat imperare. Romā nanq; mūdi cul
men ⁊ dn̄am ſuoꝝ diſſentio ciuiū red
dit ancillantē. Sup verbo Poli. po-
ne quattuor monarchias mundi que
ad nihil venerunt propter bella ⁊ diſ
cordias. Prima fuit chaldeorū que
incepit a Nino. tēpore abrae. Secun-
da carthaginenſium q̄ incepit a. D.
Didone. Tertia romanoꝝ que ince-
pit a Romulo ⁊ Remo. Quarta gre-
corū que ab Alexandro magno que
ꝓpt diſſidia: diſcordias ⁊ ſimultates
ſunt terre equate. Un̄ eſt q̄ maxima
pars xp̄ianitatis eſt in manu turci.
Certe propter bella. Ubi conſtātino
polis. Ubi niger pontus. vbi ſcuteri.
vbi capha. vbi traſebunda. vbi tota
grecia, ſimul cū Tracia ⁊ Theſalia
In manu infidelium ſunt propter diſ
cordias xp̄ianorum. Iō xp̄s Luc. xi.
Omne regnū ⁊c. ⁊ Lactan. in. i. c. iij.
Quicq̄d em̄ diuiſionē capit ⁊ interitū
capiat neceſſe ē. Quapropter clamat
Paulus Philippen. Oro vt chari-
tas veſtra magis ac magis abundet
Quare o Paule: q: ſine ipſa opera no
ſtra nihil valent ad meritū vite eter
ne. xi. q. iij. c. Archiepiſcopus. Sine
concordia ſpernit deus cūcta: nec re
cipit oblationes ſacerdotū: ideo par-
tialis ⁊ odioſus ⁊ diſcordans: non ſūt
dei: ſed diaboli. Unde ⁊ priuantur he
reditate patris noſtri dei. Un̄ Pau-
lus ſub velamento duorum filiorum
abrae ancille ⁊ libere: ſignati per du
os populos bonos ⁊ malos di. Nō ⁊c.
In quibus verbis de diſcordia vel de
remiſſione iniuriarum predicabimus
hodie. Ubi tria conſideranda ſunt.
¶ Primū dr̄ offenſionis.
¶ Scdm̄ dr̄ malignationis.
¶ Tertiū dr̄ inductionis.
¶ Primum dr̄ ⁊c. Utrū diſcordia ant
odiū ſit pctm̄ mortale. Due ſunt opi
niones. vna q̄ ſic: alia q̄ non. Opinio
q̄ dicit q̄ non aſſumit fundamentū ta
le. Si odiū eſſet mortale nō reperiret
in ſanctis viris: ſꝫ in ſanctis inuentū
eſt odiū. vt in Dd̄ qui ſanctus erat in
p̄s. xxv. Iniquos odio habui ⁊ legem
tuā dilexi. ⁊ Act. xv. c. Orta eſt diſcor
dia inter Paulū ⁊ Barnabā. igit̄ nō
eſt pctm̄. Preterea in deo reperitur.
Sap̄. xiiij. Abominabilis eſt deo impi
us et impietas eius. Eccl'. xij. Altiſſi
mus odio habet peccatores igit̄ nō ē
pctm̄ mortale aut veniale. ¶ Secūda
opinio dicit q̄ ſic. vnde Io. i. Can̄. iij.
c. Qui non diligit: manet in morte.
Omnis qui odit fratrem ſuū homici-
da eſt. Reſponſio ad hanc difficulta-
tem ſm̄ Tho. ij. ij. q. xxxiiij. ar. iij. Al
ber. in. iij. diſtin. xxxv. Quod odiū eſt
pctm̄ mortale. Que concluſio probat
tripliciter. Primo ratione. Secundo
auctoritate. Tertio figura. Ratione
duplici. Primo preceptionis. Scdo